

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

RESOLUCIÓ de 18 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i funcionament de les unitats específiques ubicades en centres ordinaris sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments de segon cycle d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria per al curs 2019-2020. [2019/7507]

ÍNDIX

Preàmbul
Primer. Àmbit d'aplicació
Segon. Definició i característiques
Tercer. Alumnat
Quart. Objectius
Cinqué. Ràtio
Sisé. Escolarització
Seté. Organització del centre
Huité. Pla d'actuació personalitzat (PAP)
Nové. Transició entre etapes i modalitats d'escolarització
Desé. Avaluació i promoció de l'alumnat
Onzé. Personal
Dotzé. Formació del professorat i sensibilització de la comunitat educativa
Tretzé. Coordinació
Catorzé. Avaluació i seguiment de les unitats específiques
Quinzé. Habilitació d'unitats específiques
Setzé. Disposicions supletòries
Disseté. Calendari d'aplicació

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, estableix que l'escolarització de l'alumnat que presenta necessitats educatives especials s'ha de regir pels principis de normalització i inclusió i assegurar la no discriminació i la igualtat efectiva en l'accés i la permanència en el sistema educatiu. L'escolarització d'aquest alumnat en unitats o centres d'Educació Especial només s'ha de dur a terme quan les seues necessitats no poden ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris.

La Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat, estableix com a actuació en matèria educativa, que les conselleries amb competències en matèria d'educació i formació, vetllaran pel gaudi efectiu del dret de les persones amb discapacitat o diversitat funcional a una educació pública, inclusiva i de qualitat, com també a la formació al llarg de la vida, sense discriminació per motiu o per raó d'aquesta circumstància i sobre la base de la igualtat d'oportunitats, i seran els encarregats de garantir una política de foment que assegure el procés educatiu adequat, l'adopció d'ajustos raonables en funció de les necessitats individuals i facilite les mesures de suport personalitzades i efectives en entorns que fomenten al màxim el desenvolupament acadèmic i social, de conformitat amb l'objectiu de la plena inclusió.

El Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei General de Drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, indica que les persones amb discapacitat tenen dret a una educació inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions que les altres persones, que correspon a les administracions educatives assegurar un sistema educatiu inclusiu en tots els nivells educatius, prestant atenció a la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat amb discapacitat, mitjançant la regulació de suports i ajustos raonables per a l'atenció d'aquells que precisen una atenció especial d'aprenentatge o d'inclusió, i que l'escolarització d'aquest alumnat en centres d'Educació Especial o unitats substitutòries d'aquestes només s'ha de dur a terme quan, excepcionalment, les seues necessitats no poden ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris i prenent en consideració l'opinió dels

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

RESOLUCIÓN de 18 de julio de 2019, del secretario autonómico de Educación y Formación Profesional, por la cual se dictan instrucciones para la organización y funcionamiento de las unidades específicas ubicadas en centros ordinarios sostenidos con fondos públicos que imparten enseñanzas de segundo ciclo de Educación Infantil, Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria para el curso 2019-2020. [2019/7507]

ÍNDICE

Preámbulo
Primero. Ámbito de aplicación
Segundo. Definición y características
Tercero. Alumnado
Cuarto. Objetivos
Quinto. Ratio
Sexto. Escolarización
Séptimo. Organización del centro
Octavo. Plan de actuación personalizado (PAP)
Noveno. Transición entre etapas y modalidades de escolarización
Décimo. Evaluación y promoción del alumnado
Undécimo. Personal
Duodécimo. Formación del profesorado y sensibilización de la comunidad educativa
Decimotercero. Coordinación
Decimocuarto. Evaluación y seguimiento de las unidades específicas
Decimoquinto. Habilitación de unidades específicas
Decimosexto. Disposiciones supletorias
Decimoséptimo. Calendario de aplicación

La Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, establece que la escolarización del alumnado que presenta necesidades educativas especiales se tiene que regir por los principios de normalización e inclusión y asegurar la no discriminación y la igualdad efectiva en el acceso y la permanencia en el sistema educativo. La escolarización de este alumnado en unidades o centros de Educación Especial solo se tiene que llevar a cabo cuando sus necesidades no puedan ser atendidas en el marco de las medidas de atención a la diversidad de los centros ordinarios.

La Ley 9/2018, de 24 de abril, de la Generalitat, de modificació de la Ley 11/2003, de 10 de abril, de la Generalitat, sobre el estatuto de las personas con discapacidad, establece como actuación en materia educativa, que las consellerias con competencias en materia de educación y formación, velaran por el goce efectivo del derecho de las personas con discapacidad o diversidad funcional a una educación pública, inclusiva y de calidad, como también a la formación a lo largo de la vida, sin discriminación por motivo o por razón de esta circunstancia y sobre la base de la igualdad de oportunidades, y serán los encargados de garantizar una política de fomento que asegure el proceso educativo adecuado, la adopción de ajustes razonables en función de las necesidades individuales y facilite las medidas de apoyo personalizadas y efectivas en entornos que fomenten al máximo el desarrollo académico y social, de conformidad con el objetivo de la plena inclusión.

El Real decreto legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, por el cual se aprueba el Texto Refundido de la Ley General de Derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, indica que las personas con discapacidad tienen derecho a una educación inclusiva, de calidad y gratuita, en igualdad de condiciones que las otras personas, que corresponde a las administraciones educativas asegurar un sistema educativo inclusivo en todos los niveles educativos, prestando atención a la diversidad de necesidades educativas del alumnado con discapacidad, mediante la regulación de apoyos y ajustes razonables para la atención de aquellos que precisan una atención especial de aprendizaje o de inclusión, y que la escolarización de este alumnado en centros de Educación Especial o unidades sustitutivas de estos solo se tiene que llevar a cabo cuando, excepcionalmente, sus necesidades no pueden ser atendidas en el marco de las medidas de atención a la diversidad de los

parens, mares o tutors legals. Així mateix, s'han de realitzar programes de sensibilització, informació i formació contínua als equips directius, al professorat i als professionals de l'educació, dirigits a la seua especialització en l'atenció a les necessitats educatives especials de l'alumnat amb discapacitat, de manera que puguen comptar amb els coneixements i ferramentes necessàries per a això.

El Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià, té per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, en especial d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió.

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, té per objecte regular l'organització de la resposta educativa en els centres docents, en el marc de l'educació inclusiva, a fi de garantir l'accés, la participació, la permanència i el progrés de tot l'alumnat, com a nucli del dret fonamental a l'educació i des dels principis de qualitat, igualtat d'oportunitats, equitat i accessibilitat universal. Aquesta ordre dedica l'article 49 a les unitats específiques ubicades en centres ordinaris i, en la disposició addicional primera, faculta els òrgans superiors i centres directius competents en matèria d'educació per a dictar, en l'àmbit de les seues respectives competències, instruccions i quantes resolucions siguen necessàries per al correcte desenvolupament, aplicació i execució del que en disposa.

Les unitats específiques en centres ordinaris han anat evolucionant en els darrers anys, fins a adoptar un caràcter més obert i integrat en el centre dels quals formen part, assumint les funcions de donar una resposta especialitzada, intensiva i personalitzada a l'alumnat amb necessitats educatives especials en contextos més normalitzats, fomentar la inclusió efectiva de tot l'alumnat, contribuir a la transformació de les cultures, polítiques i pràctiques dels centres i aconseguir, d'aquesta manera, que puguen esdevindre en centres de recursos, innovadors, de qualitat i inclusivament.

De conformitat amb el Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determina el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions, i el Decret 7/2019, de 20 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen les secretaries autonòmiques de l'Administració del Consell, resolc:

Primer. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació són els centres docents ordinaris sostinguts amb fons públics que disposen d'unitats específiques i imparteixen ensenyaments de segon cicle d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria en l'àmbit geogràfic de la Comunitat Valenciana, sense perjudi de les competències discrecionals reservades a la titularitat dels centres privats concertats en supòsits concrets que afecten determinats aspectes organitzatius i de gestió.

Segon. Definició i característiques

1. Les unitats específiques ubicades en centres ordinaris constitueixen un recurs de suport especialitzat i intensiu per a facilitar la presència, la participació i l'aprenentatge, en contextos normalitzats i en grups ordinaris de referència, a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat que requereix una resposta educativa especialitzada, intensiva i personalitzada, quan l'informe sociopsicopedagògic justifica que aquesta modalitat és més adequada que l'escolarització en l'aula ordinària a temps complet, després d'haver valorat i aplicat les mesures necessàries per a l'eliminació de les barreres del context, tot considerant els ajustos raonables que poden dur-se a terme.

Per ajustos raonables s'entenen, d'acord amb la Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, les modificacions i les adaptacions necessàries

centros ordinarios y tomando en consideración la opinión de los padres, madres o tutores legales. Así mismo, se tienen que realizar programas de sensibilización, información y formación continua a los equipos directivos, al profesorado y a los profesionales de la educación, dirigidos a su especialización en la atención a las necesidades educativas especiales del alumnado con discapacidad, de forma que puedan contar con los conocimientos y herramientas necesarias para ello.

El Decreto 104/2018, de 27 de julio, del Consell, por el cual se desarrollan los principios de equidad y de inclusión en el sistema educativo valenciano, tiene por objeto establecer y regular los principios y las actuaciones encaminadas al desarrollo de un modelo inclusivo en el sistema educativo valenciano para hacer efectivos los principios de equidad e igualdad de oportunidades en el acceso, participación, permanencia y progreso de todo el alumnado, y conseguir que los centros docentes se constituyan en elementos dinamizadores de la transformación social hacia la igualdad y la plena inclusión de todas las personas, en especial de aquellas que se encuentran en situación de mayor vulnerabilidad y en riesgo de exclusión.

La Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la cual se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano, tiene por objeto regular la organización de la respuesta educativa en los centros docentes, en el marco de la educación inclusiva, con el fin de garantizar el acceso, la participación, la permanencia y el progreso de todo el alumnado, como núcleo del derecho fundamental a la educación y desde los principios de calidad, igualdad de oportunidades, equidad y accesibilidad universal. Esta orden dedica el artículo 49 a las unidades específicas ubicadas en centros ordinarios y, en la disposición adicional primera, faculta a los órganos superiores y centros directivos competentes en materia de educación para dictar, en el ámbito de sus respectivas competencias, instrucciones y cuántas resoluciones sean necesarias para el correcto desarrollo, aplicación y ejecución de lo que dispone.

Las unidades específicas en centros ordinarios han ido evolucionando en los últimos años, hasta adoptar un carácter más abierto e integrado en el centro de los cuales forman parte, asumiendo las funciones de dar una respuesta especializada, intensiva y personalizada al alumnado con necesidades educativas especiales en contextos más normalizados, fomentar la inclusión efectiva de todo el alumnado, contribuir a la transformación de las culturas, políticas y prácticas de los centros y conseguir, de este modo, que puedan convertirse en centros de recursos, innovadores, de calidad e inclusivos.

De conformidad con el Decreto 5/2019, de 16 de junio, del presidente de la Generalitat, por el cual se determina el número y la denominación de las consellerias, y sus atribuciones, y el Decreto 7/2019, de 20 de junio, del presidente de la Generalitat, por el cual se determinan las secretarías autonómicas de la Administración del Consell, resuelvo:

Primero. Ámbito de aplicación

El ámbito de aplicación son los centros docentes ordinarios sostenidos con fondos públicos que disponen de unidades específicas e imparten enseñanzas de segundo ciclo de Educación Infantil, Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria en el ámbito geográfico de la Comunidad Valenciana, sin perjuicio de las competencias discrecionales reservadas a la titularidad de los centros privados concertados en supuestos concretos que afectan a determinados aspectos organizativos y de gestión.

Segundo. Definición y características

1. Las unidades específicas ubicadas en centros ordinarios constituyen un recurso de apoyo especializado e intensivo para facilitar la presencia, la participación y el aprendizaje, en contextos normalizados y en grupos ordinarios de referencia, al alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad que requiere una respuesta educativa especializada, intensiva y personalizada, cuando el informe sociopsicopedagógico justifica que esta modalidad es más adecuada que la escolarización en el aula ordinaria a tiempo completo, después de haber valorado y aplicado las medidas necesarias para la eliminación de las barreras del contexto, considerando los ajustes razonables que pueden llevarse a cabo.

Por ajustes razonables se entienden, de acuerdo con la Ley 9/2018, de 24 de abril, de la Generalitat, las modificaciones y las adaptaciones

i adequades que no imposen una càrrega desproporcionada o indeguda, quan es requerisquen en un cas particular, per a garantir a les persones amb diversitat funcional o discapacitat el gaudi o l'exercici, en igualtat de condicions amb les altres, de tots els drets humans i les llibertats fonamentals.

2. Aquestes unitats poden configurar-se com a unitats mixtes, que escolaritzen alumnat amb necessitats educatives especials derivades de diferents tipus de discapacitat, o com a unitats específiques en la resposta educativa a determinades discapacitats.

3. En els centres privats concertats, els tipus d'unitats s'ajusten a allò que disposa la Llei de pressupostos de la Generalitat per a cada exercici.

4. Per les característiques que tenen, no es consideren unitats substitutòries dels centres d'Educació Especial, llevat que, excepcionalment, per circumstàncies geogràfiques o d'altra índole, la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport així ho determine.

Tercer. Alumnat

1. És destinatari de l'escolarització en les unitats específiques en centres ordinaris l'alumnat que compleix els requisits següents:

a) Presenta necessitats educatives especials derivades d'alguna de les discapacitats següents:

- Trastorn de l'espectre autista (TEA)
- Plurideficiència amb discapacitat intel·lectual
- Discapacitat intel·lectual greu i profunda
- Discapacitat intel·lectual moderada (en educació secundària)

b) La situació de discapacitat està acreditada pels serveis i equips mèdics de valoració mitjançant informes mèdics o certificat de discapacitat, tot i que en edats primerenques l'alumnat pot disposar de diagnòstics provisionals o en procés, per raons maduratives o d'altra índole.

c) Disposa d'una valoració sociopsicopedagògica i d'un informe sociopsicopedagògic, elaborats pels serveis especialitzats d'orientació, que proposa l'escolarització en una unitat específica en un centre ordinari.

d) Requereix, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, mesures de resposta educativa de nivell IV i suport de grau 3 (necessita suport amb personal especialitzat en la majoria d'àrees o entorns durant més de la meitat de la jornada escolar setmanal).

e) L'autonomia i competència personal i social, en relació a la seua edat, possibiliten la inclusió en un centre ordinari.

f) Disposa d'una resolució de la Direcció Territorial que proposa l'escolarització en una unitat específica en un centre ordinari, d'acord amb les modalitats d'escolarització que estableix l'article 45.2 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

2. No és destinatari d'aquestes unitats:

a) Alumnat que les necessitats educatives especials poden tindre resposta amb les mesures i suports disponibles en la modalitat d'aula ordinària a temps total o que poden proveir-se mitjançant els ajustos raonables.

b) Alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitats greus o severes que requereix suports i mesures d'alta intensitat i individualització, quan, a la vista dels informes preceptius i valorades totes les possibilitats d'inclusió en un centre ordinari, l'informe sociopsicopedagògic justifica que la resposta educativa, en aquests moments, està garantida en millors condicions en un centre d'Educació Especial que en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat disponibles en els centres ordinaris, tot considerant que les modalitats d'escolarització tenen un caràcter reversible i revisable.

c) Alumnat amb problemes greus de salut mental no associats a discapacitat intel·lectual o deteriorament cognitiu greu, que ha de ser atès mitjançant els protocols i procediments d'atenció específica, en el mateix centre o, transitoriament, en les unitats educatives terapèutiques / hospitals de dia infantil i adolescent, que preveu l'article 31, de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència, recollides també a l'article 51 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

Quart. Objectius

1. Els objectius generals de les unitats específiques en centres ordinaris són els següents:

necesarias y adecuadas que no imponen una carga desproporcionada o indebida, cuando se requieran en un caso particular, para garantizar a las personas con diversidad funcional o discapacidad el goce o el ejercicio, en igualdad de condiciones que las otras, de todos los derechos humanos y las libertades fundamentales.

2. Estas unidades pueden configurarse como unidades mixtas, que escolarizan alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de diferentes tipos de discapacidad, o como unidades específicas en la respuesta educativa a determinadas discapacidades.

3. En los centros privados concertados, los tipos de unidades se ajustan a aquello dispuesto en la Ley de presupuestos de la Generalitat para cada ejercicio.

4. Por sus características, no se consideran unidades sustitutivas de los centros de Educación Especial, salvo que, excepcionalmente, por circunstancias geográficas o de otra índole, la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte así lo determine.

Tercero. Alumnado

1. Es destinatario de la escolarización en las unidades específicas en centros ordinarios el alumnado que cumple los requisitos siguientes:

a) Presenta necesidades educativas especiales derivadas de alguna de las discapacidades siguientes:

- Trastorno del espectro autista (TEA)
- Plurideficiencia con discapacidad intelectual
- Discapacidad intelectual grave y profunda
- Discapacidad intelectual moderada (en educación secundaria)

b) La situación de discapacidad está acreditada por los servicios y equipos médicos de valoración mediante informes médicos o certificado de discapacidad, aunque en edades tempranas el alumnado puede disponer de diagnósticos provisionales o en proceso, por razones madurativas o de otra índole.

c) Dispone de una valoración sociopsicopedagógica y de un informe sociopsicopedagógico, elaborados por los servicios especializados de orientación, que propone la escolarización en una unidad específica en un centro ordinario.

d) Requiere, de acuerdo con el informe sociopsicopedagógico, medidas de respuesta educativa de nivel IV y apoyo de grado 3 (necesita apoyo con personal especializado en la mayoría de áreas o entornos durante más de la mitad de la jornada escolar semanal).

e) La autonomía y competencia personal y social, con relación a su edad, posibilitan la inclusión en un centro ordinario.

f) Dispone de una resolución de la Dirección Territorial de Educación que propone la escolarización en una unidad específica en un centro ordinario, de acuerdo con las modalidades de escolarización que establece el artículo 45.2 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

2. No es destinatario de estas unidades:

a) Alumnado cuyas necesidades educativas especiales pueden tener respuesta con las medidas y apoyos disponibles en la modalidad de aula ordinaria a tiempo total o que pueden proveerse mediante los ajustes razonables.

b) Alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidades graves o severas que requiere apoyos y medidas de alta intensidad e individualización, cuando, a la vista de los informes preceptivos y valoradas todas las posibilidades de inclusión en un centro ordinario, el informe sociopsicopedagógico justifica que la respuesta educativa, en estos momentos, está garantizada en mejores condiciones en un centro de Educación Especial que en el marco de las medidas de atención a la diversidad disponibles en los centros ordinarios, siempre considerando que las modalidades de escolarización tienen un carácter reversible y revisable.

c) Alumnado con problemas graves de salud mental no asociados a discapacidad intelectual o deterioro cognitivo grave, que ha de ser atendido mediante los protocolos y procedimientos de atención específica, en el mismo centro o, transitoriamente, en las unidades educativas terapéuticas / hospitales de día infantil y adolescente, que prevé el artículo 31, de la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y adolescencia, recogidas también en el artículo 51 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

Cuarto. Objetivos

1. Los objetivos generales de las unidades específicas en centros ordinarios son los siguientes:

a) Oferir una resposta educativa especialitzada, intensiva i personalitzada a les necessitats educatives especials de l'alumnat escolaritzat en la unitat, fomentant al mateix temps la inclusió en el centre ordinari i la participació en contextos normalitzats.

b) Coordinar la intervenció, l'avaluació i el seguiment de l'alumnat escolaritzat en la unitat específica, conjuntament amb la resta de professionals del centre i de l'aula ordinària de referència, amb l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.

c) Assessorar i col·laborar amb els professionals del centre en la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en la unitat específica i en l'aula ordinària, conjuntament amb la resta de personal especialitzat de suport i la persona especialista d'Orientació Educativa.

d) Informar i assessorar les famílies de l'alumnat escolaritzat en la unitat específica, i fomentar la seua participació en el centre i en la presa de decisions educatives que afecten les seues filles o els seus fills, amb la col·laboració de la resta del professorat que hi intervé i el servei especialitzat d'orientació.

e) Col·laborar amb l'equip directiu i el conjunt de la comunitat educativa, en la identificació de les barreres a la inclusió, i en el disseny, implementació i avaluació d'estratègies que possibiliten la participació, accés i aprenentatge de tot l'alumnat del centre.

f) Participar en la detecció de necessitats de formació del professorat per a la resposta a l'alumnat amb necessitats educatives especials, i en la planificació i implementació d'actuacions d'informació i sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa sobre les característiques i necessitats de les persones amb discapacitat.

g) Col·laborar amb la direcció d'estudis en l'organització inclusiva dels suports del centre, d'acord amb criteris d'eficàcia, eficiència, participació i responsabilitat compartida.

2. Per a aconseguir aquests objectius, la direcció del centre ha d'exercir el lideratge pedagògic que possibilita el funcionament adequat de la unitat específica i la seua integració en el centre, cosa que comporta, entre altres, garantir la implicació i formació de tot el personal educatiu, docent i no docent, la participació i la cooperació de la comunitat educativa i de tots els agents que siguen necessaris, l'obertura del centre a l'entorn pròxim, el treball en xarxa i el compromís amb les cultures, polítiques i pràctiques inclusives.

Cinqué. Ràtio

1. La distribució de ràtio d'alumnat per tipus d'unitat específica és la següent:

- Trastorn de l'espectre autista (TEA): 5 a 8
- Plurideficiència amb discapacitat intel·lectual: 4 a 6
- Discapacitat intel·lectual greu i profunda: 6 a 8
- Discapacitat intel·lectual moderada: 8 a 10
- Unitats mixtes: 6 a 8

2. L'alumnat escolaritzat en la unitat específica no redueix ràtio en el grup ordinari de referència.

Sisé. Escolarització

1. Els criteris per a l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials són els que s'indiquen en l'article 20 del Decret 104/2018, de 27 de juliol, i en l'article 45 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

2. Correspon als serveis especialitzats d'orientació la valoració i identificació de les necessitats educatives especials i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic per a l'escolarització.

3. Per a l'escolarització en una unitat específica s'ha de tramitar, de forma preceptiva, un dictamen per a l'escolarització, d'acord amb el procediment descrit en l'article 46 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

4. Els centres d'Educació Especial han de col·laborar amb els serveis especialitzats d'orientació en la valoració de l'alumnat amb necessitats educatives especials per al qual s'ha de proposar o revisar la modalitat d'escolarització, d'acord amb el que disposa l'article 23.3.f del Decret 104/2018, de 27 de juliol.

5. La direcció del Servei Psicopedagògic Escolar (SPE) ha de supervisar el procés de valoració sociopsicopedagògica i visar els informes dels gabinets psicopedagògics autoritzats que proposen l'escolarització en una unitat específica.

a) Ofrecer una resposta educativa especialitzada, intensiva i personalitzada a las necesidades educativas especiales del alumnado escolarizado en la unidad, fomentando al mismo tiempo la inclusión en el centro ordinario y la participación en contextos normalizados.

b) Coordinar la intervención, la evaluación y el seguimiento del alumnado escolarizado en la unidad específica, conjuntamente con el resto de profesionales del centro y del aula ordinaria de referencia, con el asesoramiento del servicio especializado de orientación.

c) Asesorar y colaborar con los profesionales del centro en la respuesta educativa al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en la unidad específica y en el aula ordinaria, conjuntamente con el resto de personal especializado de apoyo y la persona especialista de Orientación Educativa.

d) Informar y asesorar a las familias del alumnado escolarizado en la unidad específica, y fomentar su participación en el centro y en la toma de decisiones educativas que afectan a sus hijas o sus hijos, con la colaboración del resto del profesorado que interviene y el servicio especializado de orientación.

e) Colaborar con el equipo directivo y el conjunto de la comunidad educativa, en la identificación de las barreras a la inclusión, y en el diseño, implementación y evaluación de estrategias que posibilitan la participación, acceso y aprendizaje de todo el alumnado del centro.

f) Participar en la detección de necesidades de formación del profesorado para la respuesta al alumnado con necesidades educativas especiales, y en la planificación e implementación de actuaciones de información y sensibilización dirigidas a toda la comunidad educativa sobre las características y necesidades de las personas con discapacidad.

g) Colaborar con la jefatura de estudios en la organización inclusiva de los apoyos del centro, de acuerdo con criterios de eficacia, eficiencia, participación y responsabilidad compartida.

2. Para conseguir estos objetivos, la dirección del centro ha de ejercer el liderazgo pedagógico que posibilite el funcionamiento adecuado de la unidad específica y su integración en el centro, cosa que conlleva, entre otros, garantizar la implicación y formación de todo el personal educativo, docente y no docente, la participación y la cooperación de la comunidad educativa y de todos los agentes que sean necesarios, la apertura del centro al entorno próximo, el trabajo en red y el compromiso con las culturas, políticas y prácticas inclusivas.

Quinto. Ratio

1. La distribución de ratio de alumnado por tipos de unidad específica es la siguiente:

- Trastorno del espectro autista (TEA): 5 a 8
- Plurideficiencia con discapacidad intelectual: 4 a 6
- Discapacidad intelectual grave y profunda: 6 a 8
- Discapacidad intelectual moderada: 8 a 10
- Unidades mixtas: 6 a 8

2. El alumnado escolarizado en la unidad específica no reduce ratio en el grupo ordinario de referencia.

Sexto. Escolarización

1. Los criterios para la escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales son los que se indican en el artículo 20 del Decreto 104/2018, de 27 de julio, y en el artículo 45 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

2. Corresponde a los servicios especializados de orientación la valoración e identificación de las necesidades educativas especiales y la emisión del informe sociopsicopedagógico para la escolarización.

3. Para la escolarización en una unidad específica se ha de tramitar, de forma preceptiva, un dictamen para la escolarización, de acuerdo con el procedimiento descrito en el artículo 46 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

4. Los centros de Educación Especial tienen que colaborar con los servicios especializados de orientación en la valoración del alumnado con necesidades educativas especiales para el que se haya de proponer o revisar la modalidad de escolarización, de acuerdo con lo que dispone el artículo 23.3.f del Decreto 104/2018, de 27 de julio.

5. La dirección del Servicio Psicopedagógico Escolar (SPE) tiene que supervisar el proceso de valoración sociopsicopedagógica y visar los informes de los gabinetes psicopedagógicos autorizados que propongan la escolarización en una unidad específica.

6. En el procés de presa de decisions, s'ha de procurar, sempre que siga possible, l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials en l'aula ordinària a temps complet. Amb caràcter general, l'alumnat d'Educació Infantil s'ha d'escolaritzar en l'aula ordinària, llevat que, excepcionalment i de manera molt justificada, les circumstàncies aconsellen l'escolarització en una unitat específica o en un centre d'Educació Especial.

7. La modalitat d'escolarització està sotmesa a un procés de revisió continuat, en el marc de l'avaluació del procés d'aprenentatge i ensenyament, i preceptivament al canvi d'etapa, sense perjudici que la direcció o la titularitat del centre, oït l'equip educatiu, i les famílies o representants legals de l'alumnat poden sol·licitar la revisió en qualsevol moment de l'escolaritat.

8. L'alumnat escolaritzat en aquesta modalitat s'ha de matricular en la unitat, circumstància que ha de reflectir-se en el sistema de gestió administrativa i acadèmica ITACA de la manera següent:

– EEPRI, si la unitat està ubicada en centres docents d'Educació Infantil i Educació Primària.

– CIL, si es tracta d'unitat específica de comunicació i llenguatge (UECilL) que escolaritza exclusivament alumnat amb trastorn de l'Espectre Autista (TEA) en centres docents d'Educació Infantil i Educació Primària.

– EESO, per a tots els tipus d'unitats ubicades en centres docents d'educació secundària obligatòria.

9. Des de la consideració que, d'acord amb l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, l'escolarització en una unitat específica en un centre ordinari és una opció a temps parcial facilitadora de la inclusió educativa, l'alumnat ha de disposar d'un grup de referència en l'aula ordinària pròxim a la seua edat cronològica i participar en el major nombre possible d'activitats escolars, complementàries i extraescolars planificades en el grup de referència i per a tot l'alumnat del centre.

10. Atés que aquestes unitats ja possibiliten la inclusió en el centre ordinari en què estan ubicades i en una aula ordinària de referència, per a aquest alumnat no s'autoritzaran modalitats o programes d'escolarització combinada que impliquen altres centres docents.

Seté. Organització del centre

1. L'equip directiu ha de facilitar les condicions que garantisquen l'accés i el màxim nivell de participació de tot l'alumnat en les activitats del grup de referència de l'aula ordinària i del centre, la coordinació dels professionals implicats en la resposta educativa i la participació de les famílies.

2. Així mateix, s'ha de garantir l'accessibilitat física, sensorial, comunicativa, cognitiva i emocional/actitudinal, en el context del centre, de la unitat específica i de l'aula ordinària de referència, que permeta la mobilitat, l'accés a la informació i a les diferents experiències d'aprenentatge, la comunicació, l'autonomia en la utilització dels diferents espais, productes i serveis, la comprensió de l'entorn i la participació en les activitats curriculars, extraordinàries i complementàries.

3. Per a facilitar la comprensió de l'entorn, s'han d'utilitzar mètodes d'ensenyament estructurat que anticipen situacions i tasques, incorporar claus contextuals i utilitzar diferents mètodes de representació i accés a la informació.

4. La unitat específica s'ha d'ubicar, sempre que siga possible, en un lloc del centre que facilite l'accés i la participació de l'alumnat en les diferents activitats i espais comuns, i que permeta la seua visibilització com qualsevol altra aula del centre.

5. En la planificació i el desenvolupament de les activitats complementàries i extraescolars del grup de referència i del centre, s'han d'incorporar les adequacions necessàries perquè l'alumnat de la unitat específica pugua participar, cosa que pot implicar la personalització dels continguts, l'organització de suports personals addicionals i la previsió de mitjans d'accés ordinaris, específics o singulars.

6. El Projecte educatiu del centre (PEC) i la concreció anual en la Programació General Anual (PGA) han d'incorporar, almenys, els aspectes següents, referits a la unitat específica:

a) Criteris per a l'assignació dels grups de referència de l'aula ordinària i per a la participació de l'alumnat en les àrees, matèries i activitats en les quals ha de participar l'alumnat.

6. En el proceso de toma de decisiones, se tiene que procurar, siempre que sea posible, la escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales en el aula ordinaria a tiempo completo. Con carácter general, el alumnado de Educación Infantil se escolarizará en el aula ordinaria, salvo que, excepcionalmente y de manera muy justificada, las circunstancias aconsejen la escolarización en una unidad específica o en un centro de Educación Especial.

7. La modalitat de escolarització està sotmesa a un proceso de revisió continuado, en el marco de la evaluación del proceso de aprendizaje y enseñanza, y preceptivamente en el cambio de etapa, sin perjuicio que la dirección o la titularidad del centro, oído el equipo educativo, y las familias o representantes legales del alumnado pueden solicitar la revisión en cualquier momento de la escolaridad.

8. El alumnado escolarizado en esta modalidad se tiene que matricular en la unidad, circunstancia que ha de reflejarse en el sistema de gestión administrativa y académica ITACA de la siguiente manera:

– EEPRI, si la unidad está ubicada en centros docentes de Educación Infantil y Educación Primaria.

– CIL, si se trata de unidad específica de comunicación y lenguaje (UECyL) que escolariza exclusivamente alumnado con trastorno del Espectro Autista (TEA) en centros docentes de Educación Infantil y Educación Primaria.

– EESO, para todos los tipos de unidades ubicadas en centros docentes de educación secundaria obligatoria.

9. Desde la consideración que, de acuerdo con la Orden 20/2019, de 30 de abril, la escolarización en una unidad específica en un centro ordinario es una opción a tiempo parcial facilitadora de la inclusión educativa, el alumnado tiene que disponer de un grupo de referencia en el aula ordinaria próximo a su edad cronológica y participar en el mayor número posible de actividades escolares, complementarias y extraescolares planificadas en el grupo de referencia y para todo el alumnado del centro.

10. Teniendo en cuenta que estas unidades ya posibilitan la inclusión en el centro ordinario en que están ubicadas y en una aula ordinaria de referencia, para este alumnado no se autorizarán modalidades o programas de escolarización combinada que impliquen otros centros docentes.

Séptimo. Organización del centro

1. El equipo directivo ha de facilitar las condiciones que garanticen el acceso y el máximo nivel de participación de todo el alumnado en las actividades del grupo de referencia del aula ordinaria y del centro, la coordinación de los profesionales implicados en la respuesta educativa y la participación de las familias.

2. Así mismo, se garantizará la accesibilidad física, sensorial, comunicativa, cognitiva y emocional/actitudinal, en el contexto del centro, de la unidad específica y del aula ordinaria de referencia, que permita la movilidad, el acceso a la información y a las diferentes experiencias de aprendizaje, la comunicación, la autonomía en la utilización de los diferentes espacios, productos y servicios, la comprensión del entorno y la participación en las actividades curriculares, extraordinarias y complementarias.

3. Para facilitar la comprensión del entorno, se tienen que utilizar métodos de enseñanza estructurada que anticipen situaciones y tareas, incorporar claves contextuales y utilizar diferentes métodos de representación y acceso a la información.

4. La unidad específica se tiene que ubicar, siempre que sea posible, en un lugar del centro que facilite el acceso y la participación del alumnado en las diferentes actividades y espacios comunes, y que permita su visibilización como cualquier otra aula del centro.

5. En la planificación y el desarrollo de las actividades complementarias y extraescolares del grupo de referencia y del centro, se han de incorporar las adecuaciones necesarias para que el alumnado de la unidad específica pueda participar, cosa que puede implicar la personalización de los contenidos, la organización de apoyos personales adicionales y la previsión de medios de acceso ordinaris, específics o singulars.

6. El Proyecto educativo del centro (PEC) y la concreción anual en la Programación General Anual (PGA) incorporarán, al menos, los aspectos siguientes, referidos a la unidad específica:

a) Criterios para la asignación de los grupos de referencia del aula ordinaria y para la participación del alumnado en las diferentes áreas, materias y actividades.

b) Criteris per a l'organització i retirada dels suports personals, de la unitat i de la resta del centre, i per a l'atenció a l'alumnat en els diferents espais i moments: unitat específica, aula ordinària, patis, menjador, activitats complementàries i extraescolars, etc.

c) Criteris per a la concreció curricular, la selecció i adaptació de materials i sistemes de comunicació augmentatius i alternatius.

d) Actuacions que faciliten l'acollida i la participació de l'alumnat en l'aula ordinària de referència i en el centre.

e) Pla de coordinació del personal de la unitat.

f) Pla de coordinació entre tot el personal del centre que intervé amb l'alumnat, les tutores i tutors dels grups de referència de l'aula ordinària, el servei especialitzat d'orientació i altres agents externs que col·laboren en la resposta educativa.

g) Actuacions d'acollida, informació i assessorament a les famílies i criteris per a la participació d'aquestes en la planificació, desenvolupament i avaluació del Plan d'actuació personalitzat.

h) Activitats d'informació i sensibilització adreçades al professorat, a l'alumnat i a les famílies envers les necessitats educatives especials i les barreres a la inclusió a les que s'ha d'enfrontar aquest alumnat.

i) Criteris de substitució del personal de la unitat específica en cas d'absència.

j) Orientació acadèmica i professional de l'alumnat.

7. El Projecte lingüístic del centre (PLC) ha de preveure les adaptacions per a aquest alumnat, tot considerant que un dels objectius prioritaris de la intervenció és el desenvolupament de la competència comunicativa funcional i l'autonomia necessària que el preparen per a la participació efectiva en els diferents àmbits en què es desenvolupa la seua vida.

8. S'ha de prestar especial atenció a l'organització del pati, menjador, entrades i eixides, etc., facilitant l'estructuració dels espais i dels temps, els suports i totes les ajudes que siguen necessàries perquè aquest alumnat pugua participar en igualtat de condicions que la resta, sempre considerant les seues necessitats i característiques personals.

9. Amb caràcter general, no pot autoritzar-se l'alumnat a absentar-se del centre dins l'horari lectiu per a rebre suports externs, llevat de circumstàncies degudament justificades, per prescripció mèdica o perquè els programes complementaris no poden implementar-se o facilitar-se amb els suports especialitzats del centre, i sempre que s'acredite que no poden realitzar-se en altre moment fora l'horari escolar.

Huité. Pla d'actuació personalitzat (PAP)

1. Per a l'alumnat escolaritzat en la unitat específica, s'ha de realitzar un Pla d'actuació personalitzat (PAP), d'acord amb el que s'especifica en els articles 8 i 9 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

2. L'elaboració del Pla d'actuació personalitzat és competència de l'equip educatiu assignat a la unitat específica, coordinat per la tutora o el tutor d'aquesta, amb la col·laboració de les tutores, els tutors i el professorat dels grups de referència de les aules ordinàries i l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.

3. En la planificació, desenvolupament i avaluació del Pla d'actuació personalitzat, s'ha de fomentar i facilitar la participació activa de l'alumnat i de tots els agents significatius amb què habitualment es relaciona, especialment de la família, tot considerant les seues metes, preferències, capacitats i les característiques i oportunitats de l'entorn, en el marc de les planificacions centrades en la persona (PCP).

4. Amb l'objectiu de facilitar la participació de l'alumnat de la unitat específica en les activitats curriculars del grup ordinari de referència i, si escau, la seua incorporació posterior a l'aula ordinària a temps complet, el currículum adaptat ha de seguir l'estructura d'àrees o matèries del currículum ordinari, que poden organitzar-se en competències clau que incorporen de manera transversal les diferents àrees o matèries, des d'una perspectiva funcional i aplicada a la vida quotidiana.

5. Les adequacions curriculars per a aquest alumnat han de complir els requisits següents:

a) Plantejar els objectius educatius com a competències funcionals que doten l'alumnat d'una major autonomia i independència en la vida quotidiana.

b) Criterios para la organización y retirada de los apoyos personales, de la unidad y del resto del centro, y para la atención al alumnado en los diferentes espacios y momentos: unidad específica, aula ordinaria, patios, comedor, actividades complementarias y extraescolares, etc.

c) Criterios para la concreción curricular, la selección y adaptación de materiales y sistemas de comunicación aumentativos y alternativos.

d) Actuaciones que facilitan la acogida y la participación del alumnado en el aula ordinaria de referencia y en el centro.

e) Plan de coordinación del personal de la unidad.

f) Plan de coordinación entre todo el personal del centro que interviene con el alumnado, las tutoras y tutores de los grupos de referencia del aula ordinaria, el servicio especializado de orientación y otros agentes externos que colaboran en la respuesta educativa.

g) Actuaciones de acogida, información y asesoramiento a las familias y criterios para su participación en la planificación, desarrollo y evaluación del Plan de actuación personalizado.

h) Actividades de información y sensibilización dirigidas al profesorado, al alumnado y a las familias hacia las necesidades educativas especiales y las barreras a la inclusión a las que se tiene que enfrentar este alumnado.

i) Criterios de sustitución del personal de la unidad específica en caso de ausencia.

j) Orientación académica y profesional del alumnado.

7. El Proyecto lingüístico del centro (PLC) ha de prever las adaptaciones para este alumnado, siempre desde la consideración de que uno de los objetivos prioritarios de la intervención es el desarrollo de la competencia comunicativa funcional y la autonomía necesaria que lo preparen para la participación efectiva en los diferentes ámbitos en que se desarrolla su vida.

8. Se tiene que prestar especial atención a la organización del patio, comedor, entradas y salidas, etc., facilitando la estructuración de los espacios y de los tiempos, los apoyos y todas las ayudas que sean necesarias para que este alumnado pueda participar en igualdad de condiciones que el resto, siempre considerando sus necesidades y características personales.

9. Con carácter general, no puede autorizarse al alumnado a ausentarse del centro dentro del horario lectivo para recibir apoyos externos, salvo circunstancias debidamente justificadas, por prescripción médica o porque los programas complementarios no pueden implementarse o facilitarse con los apoyos especializados del centro, y siempre que se acredite que no pueden realizarse en otro momento fuera el horario escolar.

Octavo. Plan de actuación personalizado (PAP)

1. Para el alumnado escolarizado en la unidad específica, se tiene que realizar un Plan de actuación personalizado (PAP), de acuerdo con lo que se especifica en los artículos 8 y 9 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

2. La elaboración del Plan de actuación personalizado es competencia del equipo educativo asignado a la unidad específica, coordinado por la tutora o el tutor de esta, con la colaboración de las tutoras, los tutores y el profesorado de los grupos de referencia de las aulas ordinarias y el asesoramiento del servicio especializado de orientación.

3. En la planificación, desarrollo y evaluación del Plan de actuación personalizado, se tiene que fomentar y facilitar la participación activa del alumnado y de todos los agentes significativos con que habitualmente se relaciona, especialmente de la familia, considerando sus metas, preferencias, capacidades y las características y oportunidades del entorno, en el marco de las planificaciones centradas en la persona (PCP).

4. Con el objetivo de facilitar la participación del alumnado de la unidad específica en las actividades curriculares del grupo ordinario de referencia y, si procede, su incorporación posterior al aula ordinaria a tiempo completo, el currículo adaptado tiene que seguir la estructura de áreas o materias del currículo ordinario, que pueden organizarse en competencias clave que incorporen de manera transversal las diferentes áreas o materias, desde una perspectiva funcional y aplicada a la vida cotidiana.

5. Las adecuaciones curriculares para este alumnado han de cumplir los requisitos siguientes:

a) Plantear los objetivos educativos como competencias funcionales que doten al alumnado de una mayor autonomía e independencia en la vida cotidiana.

b) Vincular els aprenentatges al context natural i a l'espai vital, des de la consideració que l'escola ha de preparar per a la participació en un conjunt variat d'activitats comunitàries.

c) Incloure continguts individualitzats per al desenvolupament de les competències que aquest alumnat té menys desenvolupades, tenint en compte al mateix temps les seues fortaleces, habilitats i estil d'aprenentatge.

d) Incloure continguts de les programacions i unitats didàctiques de l'aula ordinària de referència, amb l'objectiu de propiciar la màxima participació de l'alumnat en les activitats d'aquest grup i del centre.

e) Incorporar continguts que faciliten la transició a la vida adulta, en educació secundària, quan les característiques de l'alumnat ho aconsellen.

f) Afavorir la pràctica i la transferència de les competències als diferents contextos de participació.

g) Incorporar activitats adequades a la seua edat cronològica i possibilitat d'assoliment.

h) Seleccionar els materials curriculars d'acord amb els criteris d'accessibilitat, funcionalitat, significativitat, vinculació al context natural, personalització, coeducació i respecte al medi ambient. Els materials han de fer un ús no sexista del llenguatge, i en les imatges ha d' haver-hi una presència equilibrada i no estereotipada de dones i homes.

i) Incloure, si escau, sistemes de comunicació augmentatius i alternatius (SAAC), com a element essencial per a facilitar l'accés a la comunicació i al currículum de l'alumnat que presenta dificultats per a aconseguir una comunicació verbal funcional.

j) Incorporar els principis coeducatius adreçats a l'eliminació dels prejudis, estereotips, comportaments discriminatoris o situacions de violència en relació al gènere, l'orientació sexual i la identitat de gènere, per mitjà de l'aprenentatge de mètodes no violents per a la resolució de conflictes i de models de convivència basats en el respecte a les diferències i la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones.

6. Les programacions didàctiques de l'aula ordinària de referència han d'incorporar les adequacions necessàries i les estratègies que faciliten la participació i la inclusió de l'alumnat de la unitat específica, com la programació multinivell, les diferents formes de representació de la informació, el treball per projectes, el treball cooperatiu, els grups interactius, el treball per racons o els agrupaments flexibles heterogenis, que en cap cas poden configurar-se com a grups específics i diferenciats de caràcter permanent ni existir en la seua composició criteris discriminatoris. El personal especialitzat de la unitat específica ha d'assessorar i col·laborar amb el professorat dels grups de referència en la planificació, desenvolupament i avaluació de les adequacions personalitzades de les programacions didàctiques.

7. En l'organització dels horaris i temps de participació de l'alumnat en els grups de referència de les aules ordinàries i en les activitats comunes del centre, s'han de tindre en compte les variables següents: competències i grau d'autonomia; interessos i motivacions; característiques de les àrees, matèries i activitats; control de la conducta; tipus i suports requerits; barreres que cal eliminar i altres circumstàncies que poden afavorir o dificultar la participació.

8. Per a l'alumnat que requereix, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, productes individuals de suport per a millorar la seua autonomia i l'accés al currículum, la direcció o la titularitat del centre ha de fer la sol·licitud a la conselleria competent en matèria d'educació, d'acord amb els criteris i els procediments que dispose la normativa vigent per a aquest tràmit.

Nové. Transició entre etapes i modalitats d'escolarització

1. En els processos de transició és d'aplicació allò que disposa l'Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana i l'article 39 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

2. L'alumnat que finalitza l'Educació Secundària Obligatoria en una unitat específica en un centre ordinari ha de rebre l'oportuna orientació i acompanyament sobre l'itinerari acadèmic o formatiu més adequat, en

b) Vincular los aprendizajes al contexto natural y al espacio vital, desde la consideración que la escuela tiene que preparar para la participación en un conjunto variado de actividades comunitarias.

c) Incluir contenidos individualizados para el desarrollo de las competencias que este alumnado tiene menos desarrolladas, teniendo en cuenta al mismo tiempo sus fortalezas, habilidades y estilo de aprendizaje.

d) Incluir contenidos de las programaciones y unidades didácticas del aula ordinaria de referencia, con el objetivo de propiciar la máxima participación del alumnado en las actividades de este grupo y del centro.

e) Incorporar contenidos que faciliten la transición a la vida adulta, en educación secundaria, cuando las características del alumnado lo aconsejen.

f) Favorecer la práctica y la transferencia de las competencias a los diferentes contextos de participación.

g) Incorporar actividades adecuadas a su edad cronológica y posibilidad de logro.

h) Seleccionar los materiales curriculares de acuerdo con los criterios de accesibilidad, funcionalidad, significatividad, vinculación al contexto natural, personalización, coeducación y respecto al medio ambiente. Los materiales tienen que hacer un uso no sexista del lenguaje, y en las imágenes tiene que haber una presencia equilibrada y no estereotipada de mujeres y hombres.

i) Incluir, si procede, sistemas de comunicación aumentativos y alternativos (SAAC), como elemento esencial para facilitar el acceso a la comunicación y al currículum del alumnado que presenta dificultades para conseguir una comunicación verbal funcional.

j) Incorporar los principios coeducativos dirigidos a la eliminación de los prejuicios, estereotipos, comportamientos discriminatorios o situaciones de violencia en relación con el género, la orientación sexual y la identidad de género, por medio del aprendizaje de métodos no violentos para la resolución de conflictos y de modelos de convivencia basados en el respeto a las diferencias y la igualdad de derechos y oportunidades de todas las personas.

6. Las programaciones didácticas del aula ordinaria de referencia tienen que incorporar las adecuaciones necesarias y las estrategias que faciliten la participación y la inclusión del alumnado de la unidad específica, como la programación multinivel, las diferentes formas de representación de la información, el trabajo por proyectos, el trabajo cooperativo, los grupos interactivos, el trabajo por rincones o los agrupamientos flexibles heterogéneos, que en ningún caso pueden configurarse como grupos específicos y diferenciados de carácter permanente ni existir en su composición criterios discriminatorios. El personal especializado de la unidad específica tiene que asesorar y colaborar con el profesorado de los grupos de referencia en la planificación, desarrollo y evaluación de las adecuaciones personalizadas de las programaciones didácticas.

7. En la organización de los horarios y tiempos de participación del alumnado en los grupos de referencia de las aulas ordinarias y en las actividades comunes del centro, se han de tener en cuenta las variables siguientes: competencias y grado de autonomía; intereses y motivaciones; características de las áreas, materias y actividades; control de la conducta; tipo y apoyos requeridos; barreras que hay que eliminar y otras circunstancias que pueden favorecer o dificultar la participación.

8. Para el alumnado que requiera, de acuerdo con el informe sociopsicopedagógico, productos individuales de apoyo para mejorar su autonomía y el acceso al currículo, la dirección o la titularidad del centro tiene que hacer la solicitud a la conselleria competente en materia de educación, de acuerdo con los criterios y los procedimientos que disponga la normativa vigente para este trámite.

Noveno. Transición entre etapas y modalidades de escolarización

1. En los procesos de transición es de aplicación lo que dispone el Orden 46/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la cual se regula la transición desde la Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria en la Comunidad Valenciana y el artículo 39 de la Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la cual se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano.

2. El alumnado que finaliza la Educación Secundaria Obligatoria en una unidad específica en un centro ordinario tiene que recibir la oportuna orientación y acompañamiento sobre el itinerario académico

funció de les seues capacitats, interessos i possibilitats d'èxit. Sempre que siga possible, se l'ha d'orientar cap a cicles de Formació Professional Bàsica o programes formatius de qualificació bàsica adaptada a les persones amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat, per tal que pugua adquirir les competències professionals necessàries per a la seua inclusió sociolaboral.

3. En el cas que l'alumnat tinga assignat algun producte individual de suport i es trasllade de centre, el centre d'origen n'ha de realitzar els tràmits per al trasllat al nou centre, d'acord amb les instruccions i els procediments que establisca la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Desé. Avaluació i promoció de l'alumnat

1. L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global, participativa i orientadora, considerant tots els elements, oportunitats i barreres que influeixen en el procés educatiu i en el desenvolupament de l'alumnat, referits al centre, al mateix l'alumnat, a les famílies i a l'entorn sociocomunitari.

2. Aquesta avaluació s'ha de realitzar en el marc del procediment d'avaluació del Pla d'actuació personalitzat, d'acord amb el que s'estableix en l'article 9 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, i té com a finalitat conèixer el progrés de l'alumnat, ajustar la resposta educativa, prendre decisions relatives a l'escolarització, afavorint sempre que siga possible l'accés de l'alumnat a un règim de major inclusió, i proporcionar l'orientació acadèmica i professional que més s'adeqüe a les seues capacitats, interessos i possibilitats de progrés.

3. A l'inici de curs, el personal adscrit a la unitat ha de realitzar una avaluació inicial de l'alumnat, tenint en compte la informació prèvia disponible i la informació aportada per les famílies, el professorat i altres agents que hi intervenen. Els resultats de l'avaluació inicial han de servir per a elaborar el Pla d'actuació personalitzat.

4. L'avaluació contínua, trimestral i de final de curs, la realitza tot l'equip educatiu, de la unitat i del grup de referència de l'aula ordinària, coordinat per la tutora o el tutor de la unitat específica, que ha de completar la informació obtinguda en l'àmbit escolar amb la informació aportada per les famílies i altres agents externs que intervenen en la resposta educativa.

5. L'edat màxima de permanència en aquestes unitats específiques, en Educació Primària, és fins als catorze anys i, en Educació Secundària Obligatoria, fins als deu anys. No obstant això, de manera excepcional i quan les circumstàncies així ho aconsellen, a la vista de l'informe sociopsicopedagògic, l'informe favorable de l'equip educatiu, l'informe de la Inspecció d'Educació i la conformitat de la família o representants legals, la persona titular de la direcció territorial d'Educació, Cultura i Esport pot autoritzar, per resolució, la permanència fins als vint-i-un anys.

Onzé. Personal

1. El suport especialitzat que requereix l'alumnat escolaritzat en la unitat específica el facilita el personal amb què estan proveïdes les unitats, sempre amb la consideració que la resposta educativa ha de participar tot el personal del centre, especialment l'equip docent de l'aula ordinària de referència.

2. El personal especialitzat que pot assignar-se a les unitats específiques comprén el personal de Pedagogia Terapèutica, d'Audició i Llenguatge i, en els casos en què siga necessari, el personal educador d'Educació Especial. Les unitats específiques que escolaritzen alumnat amb discapacitat motriu que requereix suport de fisioteràpia per a l'accés al currículum, poden incorporar també personal fisioterapeuta.

Aquest personal especialitzat forma part dels equips de suport a la inclusió conformats en els centres d'Educació Infantil i Educació Primària, i una de les mestres o un dels mestres de suport de les especialitats de Pedagogia Terapèutica o d'Audició i Llenguatge formarà part de la Comissió de Coordinació Pedagògica.

Si el centre rep atenció complementària d'Audició i Llenguatge per part del Servei Psicopedagògic Escolar, aquest personal no pot destinar-se a l'atenció de l'alumnat escolaritzat en la unitat específica, que ha de ser atès en tot cas pel personal d'Audició i Llenguatge adscrit a la unitat o, si no en disposa, al centre.

3. La provisió de personal especialitzat per a les unitats específiques ve determinada per les necessitats, el perfil i el nombre d'alumnat que hi

o formativo más adecuado, en función de sus capacidades, intereses y posibilidades de éxito. Siempre que sea posible, se le ha de orientar hacia ciclos de Formación Profesional Básica o programas formativos de calificación básica adaptada a las personas con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad, para que pueda adquirir las competencias profesionales necesarias para su inclusión socio-laboral.

3. En el supuesto de que el alumnado tenga asignado algún producto individual de apoyo y se traslade de centro, el centro de origen tiene que realizar los trámites para el traslado al nuevo centro, de acuerdo con las instrucciones y los procedimientos que establezca la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte.

Décimo. Evaluación y promoción del alumnado

1. La evaluación del alumnado tiene que ser continua, global, participativa y orientadora, considerando todos los elementos, oportunidades y barreras que influyen en el proceso educativo y en el desarrollo del alumnado, referidos al centro, al mismo el alumnado, a las familias y al entorno socio-comunitario.

2. Esta evaluación se tiene que realizar en el marco del procedimiento de evaluación del Plan de actuación personalizado, de acuerdo con lo establecido en el artículo 9 de la Orden 20/2019, de 30 de abril, y tiene como finalidad conocer el progreso del alumnado, ajustar la respuesta educativa, tomar decisiones relativas a la escolarización, favoreciendo siempre que sea posible el acceso del alumnado a un régimen de mayor inclusión, y proporcionar la orientación académica y profesional que más se adecue a sus capacidades, intereses y posibilidades de progreso.

3. Al inicio de curso, el personal adscrito a la unidad tiene que realizar una evaluación inicial del alumnado, teniendo en cuenta la información previa disponible y la información aportada por las familias, el profesorado y otros agentes que intervinen. Los resultados de la evaluación inicial servirán para elaborar el Plan de actuación personalizado.

4. La evaluación continúa, trimestral y de final de curso, la realiza todo el equipo educativo, de la unidad y del grupo de referencia del aula ordinaria, coordinado por la tutora o el tutor de la unidad específica, que ha de completar la información obtenida en el ámbito escolar con la información aportada por las familias y otros agentes externos que intervinen en la respuesta educativa.

5. La edad máxima de permanencia en estas unidades específicas, en Educación Primaria, es hasta los catorce años y, en Educación Secundaria Obligatoria, hasta los diecinueve años. No obstante, de manera excepcional y cuando las circunstancias así lo aconsejen, a la vista del informe sociopsicopedagógico, el informe favorable del equipo educativo, el informe de la Inspección de Educación y la conformidad de la familia o representantes legales, la persona titular de la dirección territorial de Educación, Cultura y Deporte puede autorizar, por resolución, la permanencia hasta los veintiuno años.

Undécimo. Personal

1. El apoyo especializado que requiere el alumnado escolarizado en la unidad específica lo facilita el personal con que están provistas las unidades, siempre con la consideración de que en la respuesta educativa ha de participar todo el personal del centro, especialmente el equipo docente del aula ordinaria de referencia.

2. El personal especializado que puede asignarse a las unidades específicas comprende el personal de Pedagogía Terapéutica, de Audición y Lenguaje y, en los casos en que sea necesario, el personal educador de Educación Especial. Las unidades específicas que escolarizan alumnado con discapacidad motriz que requiere apoyo de fisioterapia para el acceso al currículo, pueden incorporar también personal fisioterapeuta.

Este personal especializado forma parte de los equipos de apoyo a la inclusión conformados en los centros de Educación Infantil y Educación Primaria, y una de las maestras o uno de los maestros de apoyo de las especialidades de Pedagogía Terapéutica o de Audición y Lenguaje formarà parte de la Comisión de Coordinación Pedagógica.

Si el centro recibe atención complementaria de Audición y Lenguaje por parte del Servicio Psicopedagógico Escolar, este personal no puede destinarse a la atención del alumnado escolarizado en la unidad específica, que ha de ser atendido en todo caso por el personal de Audición y Lenguaje adscrito a la unidad o, si no dispone, al centro.

3. La provisión de personal especializado para las unidades específicas viene determinada por las necesidades, el perfil y el número de

escolaritzen, d'acord amb allò que disposen les instruccions dictades en matèria de planificació educativa per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i, en els centres privats concertats, d'acord amb els mòduls econòmics establits en la Llei de pressupostos de la Generalitat i la normativa que regula dels concerts educatius.

4. Les funcions i condicions laborals del personal assignat venen determinades per allò disposat en la normativa vigent, els acords laborals i els convenis col·lectius en relació al seu lloc de treball, que els centres han de concretar, prioritzar i organitzar per tal de facilitar una resposta complementària a l'alumnat, tot considerant les competències de cada especialitat i el Pla d'actuació personalitzat.

5. El personal docent especialitzat de Pedagogia Terapèutica i d'Audició i Llenguatge s'ha de seleccionar, preferentment, per comissió de serveis d'entre aquell que acredite una formació específica addicional per a l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials i experiència prèvia en la docència en unitats específiques o en centres d'Educació Especial, establint els mecanismes necessaris que possibiliten la seua continuïtat en el centre, com a element clau que contribueix a la millora de la qualitat de la resposta educativa a l'alumnat. Anualment s'ha d'avaluar aquest personal en l'exercici de les seues tasques, d'acord amb el procediment establert per la Direcció General de Personal Docent.

6. La tutoria del grup de la unitat específica l'ha d'assumir una de les mestres o un dels mestres de suport de les especialitats de Pedagogia Terapèutica o d'Audició i Llenguatge assignats a la unitat a jornada completa, amb la consideració que les tutores o els tutors dels grups de referència de l'aula ordinària han d'assumir la funció de cotutoria.

7. Quan el personal de la unitat específica dona suport l'alumnat dins l'aula ordinària, ha de col·laborar, si la situació ho permet i no repercuteix negativament en l'atenció especialitzada que aquest alumnat requereix, en l'atenció educativa a altre alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu d'aquest grup. En qualsevol cas, els suports s'han d'organitzar d'una manera eficient i evitar la intervenció alhora de més de dos professionals dins l'aula, llevat de situacions excepcionals que així ho requerisquen, sempre fomentant la màxima autonomia de l'alumnat.

8. En cas que la ràtio de la unitat i les necessitats de l'alumnat ho permeten, el personal especialitzat de la unitat específica pot donar suport a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu escolaritzat en l'aula ordinària, d'acord amb les prioritats següents:

a) Alumnat amb necessitats educatives especials derivades del tipus de discapacitat que atén la unitat específica.

b) Alumnat amb necessitats educatives especials que, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, requereix suport de grau 3 (necessita suport amb personal especialitzat en alguna àrea o entorn en algun moment de la jornada escolar setmanal).

c) Alumnat amb necessitats educatives especials que, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, requereix suport de grau 2 (necessita suport amb personal especialitzat en la majoria d'àrees o entorns durant més de la meitat de la jornada escolar setmanal).

d) Alumnat amb altres necessitats específiques de suport educatiu que, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic, requereix suport de grau 2.

Dotzé. Formació del professorat i sensibilització de la comunitat educativa

1. El pla anual de formació (PAF) del centre ha d'incorporar necessàriament les actuacions que possibiliten l'adquisició de les competències per a la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, escolaritzat en la unitat específica i en l'aula ordinària, que poden incloure jornades de formació, seminaris, grups de treball o qualsevol acció que, amb aquest fi, es considere necessària.

2. La direcció del centre, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport, de la unitat específica i de la resta del centre, i el personal especialista d'Orientació Educativa, ha de programar i aplicar actuacions informatives i de sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa, amb la finalitat de donar a conèixer les característiques, barreres i necessitats de l'alumnat amb necessitats educatives especials, oferir pautes per a la intervenció i desenvolupar actituds d'acceptació,

alumnado que escolarizan, de acuerdo con lo que dispongan las instrucciones dictadas en materia de planificación educativa por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte y, en los centros privados concertados, de acuerdo con los módulos económicos establecidos en la Ley de presupuestos de la Generalitat y la normativa que regula de los conciertos educativos.

4. Las funciones y condiciones laborales del personal asignado vienen determinadas por lo dispuesto en la normativa vigente, los acuerdos laborales y los convenios colectivos en relación con su puesto de trabajo, que los centros han de concretar, priorizar y organizar para facilitar una respuesta complementaria al alumnado, considerando las competencias de cada especialidad y el Plan de actuación personalizado.

5. El personal docente especializado de Pedagogía Terapéutica y de Audición y Lenguaje se ha que seleccionar, preferentemente, por comisión de servicios de entre aquel que acredite una formación específica adicional para la atención al alumnado con necesidades educativas especiales y experiencia previa en la docencia en unidades específicas o en centros de Educación Especial, estableciendo los mecanismos necesarios que posibiliten su continuidad en el centro, como elemento clave que contribuye a la mejor de la calidad de la respuesta educativa al alumnado. Anualmente se evaluará a este profesorado en el ejercicio de sus tareas, de acuerdo con el procedimiento establecido por la Dirección General de Personal Docente.

6. La tutoría del grupo de la unidad específica la asumirá una de las maestras o uno de los maestros de apoyo de las especialidades de Pedagogía Terapéutica o de Audición y Lenguaje asignados a la unidad a jornada completa, con la consideración de que las tutoras o los tutores de los grupos de referencia del aula ordinaria tienen que asumir la función de cotutoria.

7. Cuando el personal de la unidad específica da apoyo al alumnado dentro del aula ordinaria, tiene que colaborar, si la situación lo permite y no repercute negativamente en la atención especializada que este alumnado requiere, en la atención educativa a otro alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo de este grupo. En cualquier caso, los apoyos han de organizarse de una manera eficiente y evitar la intervención simultánea de más de dos profesionales dentro del aula, salvo situaciones excepcionales que así lo requieran, siempre fomentando la máxima autonomía del alumnado.

8. En caso de que la ratio de la unidad y las necesidades del alumnado lo permitan, el personal especializado de la unidad específica puede dar apoyo al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo escolarizado en el aula ordinaria, de acuerdo con las prioridades siguientes:

a) Alumnado con necesidades educativas especiales derivadas del tipo de discapacidad que atiende la unidad específica.

b) Alumnado con necesidades educativas especiales que, de acuerdo con el informe sociopsicopedagógico, requiere apoyo de grado 3 (necesita apoyo con personal especializado en alguna área o entorno en algún momento de la jornada escolar semanal).

c) Alumnado con necesidades educativas especiales que, de acuerdo con el informe sociopsicopedagógico, requiere apoyo de grado 2 (necesita apoyo con personal especializado en la mayoría de áreas o entornos durante más de la mitad de la jornada escolar semanal).

d) Alumnado con otras necesidades específicas de apoyo educativo que, de acuerdo con el informe sociopsicopedagógico, requiere apoyo de grado 2.

Duodécimo. Formación del profesorado y sensibilización de la comunidad educativa

1. El plan anual de formación (PAF) del centro incorporará necesariamente las actuaciones que posibiliten la adquisición de las competencias para la respuesta educativa al alumnado con necesidades educativas especiales, escolarizado en la unidad específica y en el aula ordinaria, que pueden incluir jornadas de formación, seminarios, grupos de trabajo o cualquier acción que, con este fin, se considere necesaria.

2. La dirección del centro, con la colaboración del personal especializado de apoyo, de la unidad específica y del resto del centro, y el personal especialista de Orientación Educativa, programará y aplicará actuaciones informativas y de sensibilización dirigidas a toda la comunidad educativa, con el fin de dar a conocer las características, barreras y necesidades del alumnado con necesidades educativas especiales, ofrecer pautas para la intervención y desarrollar actitudes de aceptación,

tolerància, respecte i col·laboració. Aquestes actuacions poden comptar amb la participació de les famílies, de les tutores i els tutors del grup de referència de l'aula ordinària i d'agents externs vinculats a l'àmbit de les necessitats educatives especials.

3. Dins d'aquestes actuacions, a l'inici del curs, l'equip directiu, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport de la unitat específica i la persona especialista d'Orientació Educativa, ha de realitzar una sessió informativa amb el Claustre en què es tracten, almenys, els aspectes següents: projecte de la unitat específica i la integració d'aquest en el Projecte educatiu del centre (PEC), característiques i pautes d'intervenció amb l'alumnat escolaritzat en la unitat, i organització del centre per a donar-hi resposta.

4. La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport ha d'organitzar i facilitar la formació del personal dels centres i dels equips directius en la resposta a l'alumnat amb necessitats educatives especials, l'organització del centre amb criteris inclusius i la gestió de les unitats específiques.

5. De forma complementària a les funcions atribuïdes als serveis especialitzats d'orientació i als centres de formació, innovació i recursos educatius (CEFIRE), i en coordinació amb aquests, els centres d'Educació Especial, com a centres de recursos, poden oferir assessorament i formació als professionals de les unitats específiques i de les aules ordinàries en la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Tretzé. Coordinació

1. amb l'objectiu de coordinar la intervenció i realitzar el seguiment de l'alumnat, la direcció d'estudis ha de programar reunions de coordinació entre el personal especialitzat de suport de la unitat específica, la resta de personal especialitzat de suport del centre, el professorat dels grups de referència de l'aula ordinària -especialment les tutores i els tutors-, el personal d'Orientació Educativa, les famílies i altres agents educatius que hi intervenen.

2. La persona que assumeix la tutoria de la unitat ha de programar i coordinar reunions periòdiques amb les famílies o representants legals, almenys a l'inici i al final del curs escolar i en finalitzar cada trimestre, amb l'objectiu d'informar i fer-los participants de les decisions educatives i en el seguiment i avaluació del Pla d'actuació personalitzat. A aquestes reunions ha d'assistir el personal de la unitat específica, la tutora o el tutor del grup de referència de l'aula ordinària i, si és el cas, altres professionals implicats en la resposta educativa. A més, s'han de preveure i utilitzar els mitjans necessaris que garantisquen la comunicació fluida, funcional i permanent amb les famílies al llarg del curs, tot adequant-se a les seues característiques i necessitats.

3. Així mateix, els centres docents poden organitzar reunions de coordinació o intercanvi d'experiències i bones pràctiques, amb altres centres que disposen d'unitats específiques, centres d'Educació Especial i serveis externs, públics o privats, especialitzats en l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

4. La direcció del Servei Psicopedagògic Escolar (SPE) ha de col·laborar, amb les direccions territorials d'Educació, Cultura i Esport i la direcció dels centres docents que disposen d'unitats específiques, en la coordinació de les unitats dins la seua zona d'influència, en la planificació de les actuacions de sensibilització i informació als equips educatius i a les famílies, l'escolarització adequada de l'alumnat, l'organització dels centres amb criteris inclusius i qualsevol altra tasca que, en l'àmbit de les seues competències, li siga encomanada per la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport o la Direcció General d'Inclusió Educativa.

5. Durant l'últim trimestre del curs escolar s'han de planificar reunions de coordinació entre els equips educatius que atenen l'alumnat en l'etapa d'Educació Primària i els equips educatius de l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria, amb l'objectiu de realitzar el transvasament de la informació i donar continuïtat a les actuacions educatives, així com planificar, si és el cas, la transició entre modalitats d'escolarització, d'acord amb allò que estableix l'article 39 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

Catorzé. Avaluació i seguiment de les unitats específiques

1. En finalitzar el curs escolar, l'equip educatiu de la unitat específica ha d'elaborar una memòria final que s'incorporarà a la memòria anual del centre, en la qual s'indique el treball realitzat i els resultats

tolerancia, respeto y colaboración. Estas actuaciones pueden contar con la participación de las familias, de las tutoras y los tutores del grupo de referencia del aula ordinaria y de agentes externos vinculados al ámbito de las necesidades educativas especiales.

3. Dentro de estas actuaciones, al inicio del curso, el equipo directivo, con la colaboración del personal especializado de apoyo de la unidad específica y la persona especialista de Orientación Educativa, tiene que realizar una sesión informativa con el Claustro en la que se traten, al menos, los aspectos siguientes: proyecto de la unidad específica y su integración en el Proyecto educativo del centro (PEC), características y pautas de intervención con el alumnado escolarizado en la unidad, y organización del centro para dar respuesta.

4. La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte organizará y facilitará la formación del personal de los centros y de los equipos directivos en la respuesta al alumnado con necesidades educativas especiales, la organización del centro con criterios inclusivos y la gestión de las unidades específicas.

5. De forma complementaria a las funciones atribuidas a los servicios especializados de orientación y a los centros de formación, innovación y recursos educativos (CEFIRE), y en coordinación con estos, los centros de Educación Especial, como centros de recursos, pueden ofrecer asesoramiento y formación a los profesionales de las unidades específicas y de las aulas ordinarias en la respuesta educativa al alumnado con necesidades educativas especiales.

Decimotercero. Coordinación

1. Con el objetivo de coordinar la intervención y realizar el seguimiento del alumnado, la jefatura de estudios programará reuniones de coordinación entre el personal especializado de apoyo, de la unidad y del resto centro, el profesorado de los grupos de referencia del aula ordinaria -especialmente las tutoras y los tutores-, el personal de Orientación Educativa, las familias y otros agentes educativos que intervienen.

2. La persona que asume la tutoria de la unidad tiene que programar y coordinar reuniones periódicas con las familias o representantes legales, al menos al inicio y al final del curso escolar y al finalizar cada trimestre, con el objetivo de informar y hacerles participantes de las decisiones educativas y en el seguimiento y evaluación del Plan de actuación personalizado. A estas reuniones ha de asistir el personal de la unidad específica, la tutora o el tutor del grupo de referencia del aula ordinaria y, si es el caso, otros profesionales implicados en la respuesta educativa. Además, se tienen que prever y utilizar los medios necesarios que garanticen la comunicación fluida, funcional y permanente con las familias a lo largo del curso, adecuándose a sus características y necesidades.

3. Así mismo, los centros docentes pueden organizar reuniones de coordinación o intercambio de experiencias y buenas prácticas, con otros centros que disponen de unidades específicas, centros de Educación Especial y servicios externos, públicos o privados, especializados en la atención al alumnado con necesidades educativas especiales.

4. La dirección del Servicio Psicopedagógico Escolar (SPE) colaborará, con las direcciones territoriales de Educación, Cultura y Deporte y la dirección de los centros docentes que disponen de unidades específicas, en la coordinación de las unidades dentro de su zona de influencia, en la planificación de las actuaciones de sensibilización e información a los equipos educativos y a las familias, la escolarización adecuada del alumnado, la organización de los centros con criterios inclusivos y cualquier otra tarea que, en el ámbito de sus competencias, le sea encomendada por la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte o la Dirección General de Inclusión Educativa.

5. Durante el último trimestre del curso escolar se tienen que planificar reuniones de coordinación entre los equipos educativos que atienden al alumnado en la etapa de Educación Primaria y los equipos educativos de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria, con la objetivo de realizar el trasvase de la información y dar continuidad a las actuaciones educativas, así como planificar, si es el caso, la transición entre modalidades de escolarización, de acuerdo con aquello que establece el artículo 39 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

Decimocuarto. Evaluación y seguimiento de las unidades específicas

1. Al finalizar el curso escolar, el equipo educativo de la unidad específica tiene que elaborar una memoria final que se incorporará a la memoria anual del centro, en la cual se indique el trabajo realizado y

aconseguits en relació als objectius proposats, la valoració del funcionament de la unitat, les dificultats trobades i les propostes de millora.

2. El professorat de l'aula ordinària també ha d'incorporar en la memòria anual les mesures desenvolupades amb aquest alumnat, els resultats aconseguits, les dificultats trobades i les propostes de millora.

3. A proposta de la persona titular de la Direcció General d'Inclusió Educativa, s'ha de constituir una Comissió de coordinació i seguiment de les unitats específiques, amb la composició següent:

– La persona titular de la Direcció General d'Inclusió Educativa, o la persona en què delegue.

– Una persona representant de la Inspecció General d'Educació.

– La persona titular del Servei d'Inclusió Educativa, o la persona en què delegue.

– La persona titular del Servei de Planificació Educativa, o la persona en què delegue.

– Una persona representant de la Direcció General de Personal Docent.

– Les persones titulars dels serveis territorials d'Educació, Cultura i Esport, o les persones en què deleguen.

– La persona titular de la secció d'Educació Especial, o la persona en què delegue.

– Les persones coordinadores de les unitats específiques de les direccions territorials d'Educació, Cultura i Esport.

– Una tècnica o un tècnic de la Direcció General d'Inclusió Educativa, que assumirà la funció de secretaria de la comissió, amb veu però sense vot.

4. La Comissió de coordinació i seguiment s'ha de reunir trimestralment per a tractar els assumptes propis i sempre que es determine, a proposta de la persona titular de la Direcció General d'Inclusió Educativa, i té les funcions següents:

a) Revisar i proposar criteris d'organització, funcionament i indicadors d'avaluació de les unitats específiques.

b) Sol·licitar informes relatius a l'alumnat i al funcionament dels centres i de les unitats específiques, analitzar les dades i elaborar informes de conclusions.

c) Fer propostes de formació i sensibilització dirigides als equips directius i al personal dels centres que disposen d'unitats específiques, i canalitzar-les a través del Servei de Formació del Professorat.

d) Fomentar l'intercanvi d'experiències, la difusió de bones pràctiques i el treball en xarxa.

e) Participar en el procés d'habilitació, modificació i supressió d'unitats específiques, amb l'objecte de garantir l'equilibri de l'oferta de recursos en l'àmbit territorial.

f) Qualsevol altra funció que li siga encomanada per la direcció general competent en matèria d'inclusió educativa.

5. La Inspecció d'Educació, amb la col·laboració, si escau, de la direcció del servei psicopedagògic escolar, dins l'àmbit de les seues respectives competències, ha de supervisar i avaluar el funcionament de les unitats específiques, d'acord amb els criteris elaborats per la Comissió de coordinació i seguiment, posant especial atenció en l'organització del centre i de la unitat i en les pràctiques inclusives que se'n deriven, i emetre els informes corresponents.

Quinzé. Habilitació d'unitats específiques

1. El procediment d'habilitació s'ha d'iniciar en els terminis que possibiliten la seua finalització abans del procés d'admissió per al curs 2020/21, d'acord amb el calendari fixat per l'òrgan director competent.

2. L'anàlisi de les necessitats d'escolarització d'una zona s'ha de fer conjuntament entre la Inspecció d'Educació de la zona, la direcció del servei psicopedagògic escolar i les inspectores o els inspectors que coordinen les unitats específiques de cadascuna de les direccions territorials d'Educació. Prèviament s'ha d'haver recavat dels departaments d'orientació i dels gabinets psicopedagògics autoritzats la informació següent:

los resultados conseguidos con relación a los objetivos propuestos, la valoración del funcionamiento de la unidad, las dificultades encontradas y las propuestas de mejora.

2. El profesorado del aula ordinaria también ha de incorporar en la memoria anual las medidas desarrolladas con este alumnado, los resultados conseguidos, las dificultades encontradas y las propuestas de mejora.

3. A propuesta de la persona titular de la Dirección General de Inclusión Educativa, se tiene que constituir una Comisión de coordinación y seguimiento de las unidades específicas, con la composición siguiente:

– La persona titular de la Dirección General de Inclusión Educativa, o la persona en que delegue.

– Una persona representando de la Inspección General de Educación.

– La persona titular del Servicio de Inclusión Educativa, o la persona en que delegue.

– La persona titular del Servicio de Planificación Educativa, o la persona en que delegue.

– Una persona representando de la Dirección General de Personal Docente.

– Las personas titulares de los servicios territoriales de Educación, Cultura y Deporte, o las personas en que deleguen.

– La persona titular de la sección de Educación Especial, o la persona en que delegue.

– Las personas coordinadoras de las unidades específicas de las direcciones territoriales de Educación, Cultura y Deporte.

– Una técnica o un técnico de la Dirección General de Inclusión Educativa, que asumirá la función de secretaria de la comisión, con voz pero sin voto.

4. La Comisión de coordinación y seguimiento se reunirá trimestralmente para tratar los asuntos propios y siempre que se determine, a propuesta de la persona titular de la Dirección General de Inclusión Educativa, y tiene las funciones siguientes:

a) Revisar y proponer criterios de organización, funcionamiento e indicadores de evaluación de las unidades específicas.

b) Solicitar informes relativos al alumnado y al funcionamiento de los centros y de las unidades específicas, analizar los datos y elaborar informes de conclusiones.

c) Hacer propuestas de formación y sensibilización dirigidas a los equipos directivos y al personal de los centros que disponen de unidades específicas, y canalizarlas a través del Servicio de Formación del Profesorado.

d) Fomentar el intercambio de experiencias, la difusión de buenas prácticas y el trabajo en red.

e) Participar en el proceso de habilitación, modificación y supresión de unidades específicas, con el objeto de garantizar el equilibrio de la oferta de recursos en el ámbito territorial.

f) Cualquier otra función que le sea encomendada por la Dirección General de Inclusión Educativa.

5. La Inspección de Educación, con la colaboración, si procede, de la dirección del servicio psicopedagógico escolar, dentro del ámbito de sus respectivas competencias, supervisará y evaluará el funcionamiento de las unidades específicas, de acuerdo con los criterios elaborados por la Comisión de coordinación y seguimiento, poniendo especial atención a la organización del centro y de la unidad y a las prácticas inclusivas que de ello se deriven, y emitir los informes correspondientes.

Decimoquinto. Habilitación de unidades específicas

1. El procedimiento de habilitación se tiene que iniciar en los plazos que permitan su finalización antes del proceso de admisión para el curso 2020/21, de acuerdo con el calendario fijado por el órgano director competente.

2. El análisis de las necesidades de escolarización de una zona se realizará conjuntamente entre la Inspección de Educación de la zona, la dirección del servicio psicopedagógico escolar y las inspectoras o los inspectores que coordinan las unidades específicas de cada una de las direcciones territoriales de Educación. Previamente se tiene que haber recabado de los departamentos de orientación y de los gabinetes psicopedagógicos autorizados la información siguiente:

a) Dades de l'alumnat que compleix els requisits per a escolaritzar-se en una unitat específica, d'acord amb l'apartat tercer d'aquesta resolució, indicant el NIA, edat, centre o localitat de procedència, etc.

b) Raons per les quals es proposa la modalitat d'escolarització en una unitat específica en compte de la modalitat d'aula ordinària, que s'ha de considerar com a primera opció.

c) Alternatives a l'escolarització en una unitat específica, com pot ser la provisió de personal especialitzat addicional als centres ordinaris que ho requerisquen.

d) Recursos disponibles en la zona per a atendre les necessitats de l'alumnat.

e) Unitats específiques existents en la zona i ubicació, a fi de garantir una distribució territorial adequada que permeta donar resposta a l'alumnat de diferents àrees geogràfiques i evitar la seua concentració en nuclis o centres docents determinats.

f) Centres docents en què es proposa la unitat: característiques, facilitat d'accés de l'alumnat proposat, proximitat a altres unitats específiques, recursos de què disposa, situació estratègica dins d'un territori, fortaleces, barreres a la inclusió que cal eliminar, etc.

A més, s'han de tindre en compte les condicions següents:

a) D'acord amb la disposició addicional huitena de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, amb caràcter general no s'autoritzarà més d'una unitat específica en un mateix centre.

b) L'escolarització en una unitat específica en l'etapa d'Educació Infantil és una mesura molt excepcional; per tant, no s'autoritzaran unitats específiques que escolaritzen majoritàriament alumnat d'aquesta etapa.

c) Es prioritzaran les propostes d'habilitació en centres que imparteixen l'Educació Secundària Obligatoria, amb l'objectiu de donar continuïtat a l'alumnat que ha estat escolaritzat en una unitat específica en l'etapa d'Educació Primària i siga convenient continuar la seua escolarització en aquesta modalitat.

3. D'acord amb aquesta anàlisi i a la vista dels informes sociopsicopedagògics, la Inspecció d'Educació, a partir de les necessitats de la zona, ha de fer la proposta d'habilitació d'unitats específiques i traslladar-la a la persona que coordina les unitats específiques de cada direcció territorial d'Educació, Cultura i Esport.

La proposta d'habilitació ha d'incloure la documentació següent:

a) Informe-proposta d'habilitació d'unitats, que inclou:

– Tipus d'unitat: mixta o especialitzada en algun tipus de discapacitat.

– Relació de l'alumnat proposat, amb indicació del NIA, centre i localitat de procedència i, si escau, de l'institut d'educació secundària d'adscripció.

– Justificació raonada de la sol·licitud.

b) Personal especialitzat de suport necessari, tot considerant el personal de què ja disposa el centre i que pot donar suport a la unitat.

c) Equipament material i tecnològic necessari, d'acord amb les modulacions establides per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport per a les unitats específiques, una vegada s'ha comprovat el material de què ja disposa el centre.

d) Relació de l'alumnat proposat visada pel Servei Psicopedagògic Escolar (SPE) corresponent, on s'indiquen les dades següents: NIA, data de l'informe sociopsicopedagògic i de la resolució d'escolarització de la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport, modalitat d'escolarització que consta a l'informe i a la resolució, tipus de necessitats educatives especials i grau de suport que l'alumnat requereix, d'acord amb allò que especifica l'article 7.2.c de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

Per al visat, el Servei Psicopedagògic Escolar (SPE) ha de disposar de la documentació següent: original i còpia dels informes sociopsicopedagògics actualitzats on consta la modalitat d'escolarització i de les resolucions de la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport, en la que s'indique la «modalitat ordinària en unitat específica en centre ordinari». Si en el moment del visat, l'alumnat encara no disposa de la resolució d'escolarització, s'ha de fer constar aquesta circumstància en les observacions, amb la consideració que no pot matricular-se en la unitat específica fins que no dispose de la resolució.

a) Datos del alumnado que cumple los requisitos para escolarizarse en una unidad específica, de acuerdo con el apartado tercero de esta resolución, indicando el NIA, edad, centro o localidad de procedencia, etc.

b) Razones por las cuales se propone la modalidad de escolarización en una unidad específica en vez de la modalidad de aula ordinaria, que se tiene que considerar como primera opción.

c) Alternativas a la escolarización en una unidad específica, como puede ser la provisión de personal especializado adicional a los centros ordinarios que lo requieran.

d) Recursos disponibles en la zona para atender las necesidades del alumnado.

e) Unidades específicas existentes en la zona y ubicación, a fin de garantizar una distribución territorial adecuada que permita dar respuesta al alumnado de diferentes áreas geográficas y evitar su concentración en núcleos o centros docentes determinados.

f) Centros docentes en los que se propone la unidad: características, facilidad de acceso del alumnado propuesto, proximidad a otras unidades específicas, recursos de que dispone, situación estratégica dentro de un territorio, fortalezas, barreras a la inclusión que hay que eliminar, etc.

Además, se tienen que tener en cuenta las condiciones siguientes:

a) De acuerdo con la disposición adicional octava de la Orden 20/2019, de 30 de abril, con carácter general no se autorizará más de una unidad específica en un mismo centro.

b) La escolarización en una unidad específica en la etapa de Educación Infantil es una medida muy excepcional; por lo tanto, no se autorizarán unidades específicas que escolarizan mayoritariamente alumnado de esta etapa.

c) Se priorizarán las propuestas de habilitación en centros que imparten la Educación Secundaria Obligatoria, con el objetivo de dar continuidad al alumnado que ha estado escolarizado en una unidad específica en la etapa de Educación Primaria y sea conveniente continuar su escolarización en esta modalidad.

3. De acuerdo con este análisis y a la vista de los informes sociopsicopedagógicos, la Inspección de Educación, a partir de las necesidades de la zona, tiene que hacer la propuesta de habilitación de unidades específicas y trasladarla a la persona que coordina las unidades específicas de cada dirección territorial de Educación, Cultura y Deporte.

La propuesta de habilitación tiene que incluir la documentación siguiente:

a) Informe-proposta de habilitación de unidades, que incluye:

– Tipo de unidad: mixta o especializada en algún tipo de discapacidad.

– Relación del alumnado propuesto, con indicación del NIA, centro y localidad de procedencia y, si procede, del instituto de educación secundaria de adscripción.

– Justificación razonada de la solicitud.

b) Personal especializado de apoyo necesario, considerando el personal de que ya dispone el centro y que puede dar apoyo a la unidad.

c) Equipación material y tecnológico necesario, de acuerdo con las modulaciones establecidas por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte para las unidades específicas, una vez se ha comprobado el material de que ya dispone el centro.

d) Relación del alumnado propuesto, visada por el Servicio Psicopedagógico Escolar (SPE) correspondiente, donde se indiquen los datos siguientes: NIA, fecha del informe sociopsicopedagógico y de la resolución de escolarización de la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte, modalidad de escolarización que consta en el informe y en la resolución, tipo de necesidades educativas especiales y grado de apoyo que el alumnado requiere, de acuerdo con lo que especifica el artículo 7.2.c de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

Para el visado, el Servicio Psicopedagógico Escolar (SPE) tiene que disponer de la documentación siguiente: original y copia de los informes sociopsicopedagógicos actualizados donde conste la modalidad de escolarización y de las resoluciones de la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte, en la que se indique la «modalidad ordinaria en unidad específica en centro ordinario». Si en el momento del visado, el alumnado aún no dispone de la resolución de escolarización, se tiene que hacer constar esta circunstancia en las observaciones, con la consideración que no puede matricularse en la unidad específica hasta que no disponga de la resolución.

Només tenen validesa els informes sociopsicopedagògics emesos pels serveis psicopedagògics escolars, departaments d'orientació i gabinets psicopedagògics autoritzats homologats.

e) Actuacions desenvolupades o previstes per a la sensibilització i informació a la comunitat educativa del centre en el qual es proposa la unitat, especificant la temporalització i els responsables de la seua aplicació.

4. La persona coordinadora de les unitats específiques de la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport ha de fer una anàlisi de la idoneïtat i emetre un informe favorable o desfavorable, amb el vistiplau de la cap o el cap territorial de la Inspecció d'Educació. Per a això, pot sol·licitar els informes complementaris que considere adients, que, en tot cas, ha d'incloure en l'expedient de tramitació.

5. Amb l'informe favorable d'habilitació, la persona titular de la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport ha de remetre l'expedient complet a la direcció general competent en planificació educativa perquè, consultada la Direcció General d'Inclusió Educativa i la Comissió de coordinació i seguiment de les unitats específiques, referida en l'apartat catorze d'aquesta resolució, procedisca a l'autorització i formalitze la sol·licitud de provisió de personal i equipament material i tecnològic als òrgans directius competents.

6. Les sol·licituds de modificació del tipus d'unitat o de trasllat a un altre centre de les unitats específiques que estan en funcionament, les ha de realitzar la persona titular de la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport a la direcció general competent en planificació educativa, i ha d'adjuntar la mateixa documentació que s'indica en els punts anteriors.

7. Les sol·licituds de supressió d'unitats específiques que estan en funcionament, les ha de realitzar la persona titular de la Direcció Territorial d'Educació, Cultura i Esport a la direcció general competent en planificació educativa, i s'ha d'adjuntar un informe justificatiu de la Inspecció d'Educació, amb el vistiplau de la cap o el cap territorial de la Inspecció d'Educació, que indique les circumstàncies que motiven la proposta.

8. En els centres privats concertats, l'habilitació, modificació o supressió d'unitats específiques es realitza d'acord amb el que indique la normativa vigent en matèria de concerts educatius.

Setzé. Disposicions supletòries

En tots els aspectes no regulats en aquesta Resolució que afecten l'organització i funcionament de les unitats específiques, són subsidiàries les disposicions referents a les etapes educatives que imparteix el centre on estan ubicades.

Disseté. Calendari d'aplicació

La present Resolució té efectes durant el curs escolar 2019-2020.

València, 18 de juliol de 2019.– El secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional: Miguel Soler Gracia.

Solo tienen validez los informes sociopsicopedagógicos emitidos por los servicios psicopedagógicos escolares, departamentos de orientación y gabinetes psicopedagógicos autorizados homologados.

e) Actuaciones desarrolladas o previstas para la sensibilización e información a la comunidad educativa del centro en el que se propone la unidad, especificando la temporalización y los responsables de su aplicación.

4. La persona coordinadora de las unidades específicas de la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte tiene que hacer un análisis de la idoneidad y emitir un informe favorable o desfavorable, con el visto bueno de la jefa o el jefe territorial de la Inspección de Educación. Para ello, puede solicitar los informes complementarios que considere oportunos, que, en todo caso, ha de incluir en el expediente de tramitación.

5. Con el informe favorable de habilitación, la persona titular de la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte tiene que remitir el expediente completo a la dirección general competente en planificación educativa para que, consultada la Dirección General de Inclusión Educativa y la Comisión de coordinación y seguimiento de las unidades específicas, referida en el apartado catorce de esta resolución, proceda a la autorización y formalice la solicitud de provisión de personal y equipamiento material y tecnológico a los órganos directivos competentes.

6. Las solicitudes de modificación del tipo de unidad o de traslado a otro centro de las unidades específicas que están en funcionamiento, las tiene que realizar la persona titular de la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte a la dirección general competente en planificación educativa, y tiene que adjuntar la misma documentación que se indica en los puntos anteriores.

7. Las solicitudes de supresión de unidades específicas que están en funcionamiento, las tiene que realizar la persona titular de la Dirección Territorial de Educación, Cultura y Deporte a la dirección general competente en planificación educativa, y se ha de adjuntar un informe justificativo de la Inspección de Educación, con el visto bueno de la jefa o el jefe territorial de la Inspección de Educación, que indique las circunstancias que motivan la propuesta.

8. En los centros privados concertados, la habilitación, modificación o supresión de unidades específicas se realiza de acuerdo con lo que indica la normativa vigente en materia de conciertos educativos.

Decimosexto. Disposiciones supletorias

En todos los aspectos no regulados en esta Resolución que afectan a la organización y funcionamiento de las unidades específicas, son subsidiarias las disposiciones referentes a las etapas educativas que imparte el centro donde están ubicadas.

Decimoséptimo. Calendario de aplicación

La presente Resolución tiene efectos durante el curso escolar 2019-2020.

València, 18 de julio de 2019.– El secretario autonómico de Educación y Formación Profesional: Miguel Soler Gracia.